

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Problémy interkulturní komunikace
zaměřené na výměnné pobyty studentů

Bakalářská práce

Autor: Tereza Kubínová

Studijní obor: Management cestovního ruchu – anglický jazyk

Vedoucí práce: Mgr. Alena Josefová

Hradec Králové

listopad 2015

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 11. 11. 2015

Tereza Kubínová

Poděkování:

Ráda bych poděkovala paní Mgr. Aleně Josefové za její odborné vedení, poskytnuté konzultace a její trpělivost a užitečné rady pro zpracování bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na téma kulturního šoku při zahraničních výměnných programech studentů. V první části práce je popsán efekt kulturního šoku. Čtenář je také seznámen s evropským programem Erasmus+ a studentskou organizací ESN, která studentům pomáhá zmírnit přechod z jedné kultury na druhou. Ve druhé části práce je zpracováno dotazníkové šetření. Cílem dotazníku je v první řadě zjistit způsob přípravy studentů před odjezdem do jejich nové destinace, jejich míru informovanosti o nové zemi a způsob, kterým dané informace získávali. Dotazník také zjistil úroveň zkušeností a znalostí studentů s efektem kulturního šoku.

Výsledkem bylo vytvoření studentského průvodce, jako řešení zmírnění daného problému.

Annotation

The title of the work: Problems in cross-cultural communication focused on student exchange programmes. The main topic of this work is the problem of cultural shock for international exchange students. In the first part of the thesis the author describes the effect of cultural shock, the readers are introduced to Erasmus+ exchange programme and student organisation which helps students to ease the differences between cultures. The second part of the work contains the results of questionnaire. The aim of the questionnaire is to learn how students are getting information before arrival to a new destination and about experience and knowledge about cultural shock.

The outcome of this work is a student guide which is made as a solution to lower the effects of the cultural shock.

OBSAH

1	Úvod	1
2	Metodologie práce, cíl práce	2
2.1	Metodologie práce	2
2.2	Cíl práce	2
3	Kulturní šok	3
3.1	Fáze kulturního šoku	4
4	Stereotypy	5
5	Výměnný program ERASMUS+ (převzato z [5])	5
5.1	Proč Erasmus+?	6
5.2	Jak vznikl program Erasmus+	6
5.3	Studijní program Erasmus+	7
5.3.1	Proces přijímání na studijní pobyt	8
6	ESN	9
6.1	Organizace ESN	10
6.1.1	Mezinárodní úroveň a vedení organizace	10
6.1.2	Národní úroveň	10
6.2	ESN BUDDY SYSTEM HRADEC KRÁLOVÉ	11
7	Dotazníkové šetření	12
7.1	Metodologie	12
7.2	Složení dotazníku	12
7.3	Cíl průzkumu	13
7.4	Výsledky výzkumu	14
8	Studentský průvodce	27

9	Shrnutí a doporučení	48
10	Seznam literatury	49
11	Seznam grafů.....	50
12	Příloha	I
12.1	Seznam obrázků	I
12.2	Dotazník	II
12.3	Zadání práce	VII

1 ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá problémy, které mohou studenti při svých výměnných pobytech zažít, jak se pokusit jim předcházet a o vlivu stereotypů a efektu kulturního šoku. V dnešní době je čím dál tím častější, že studenti vysokých škol využívají možností svých univerzit k absolvování různých mobilit. Nejčastější z využívaných programů je program Evropské Unie Erasmus+.

Erasmus+ je kombinací dřívějších výměnných programů jako např. LLP Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus apod., tudíž již čerpá ze zkušeností nasbíraných během několika let. Díky tomu, že výměnné programy v Evropě dosáhly takové popularity, vznikla studentská organizace ESN, která se snaží studentům, jež se stanou součástí programu pomoci při zvládnání adaptace na jiné prostředí a díky jejich činnosti snížení efektu kulturního šoku. Tato témata jsou rozebírána v teoretické části práce.

Cestování je v dnešní době čím dál tím jednodušší a přístupnější. Studenti vyjíždějí více a častěji do zemí s kompletně odlišnou kulturou, tudíž riziko výraznějšího efektu kulturního šoku je poměrně vysoké. I když žijeme v době, kdy potkat cizince na ulici není nic neobvyklého, lidé mají stále problémy přizpůsobovat se jiným kulturám. Tyto faktory a také vlastní zkušenosti vedly autorku k zamyšlení a následnému zpracování tohoto problému a najít způsob jak zmírnit efekt kulturního šoku.

Praktická část práce se dělí na dvě části. První částí je dotazník zjišťující znalosti studentů o kulturním šoku a také získání přehledu o způsobu hledání informací a hlavních informačních skupin. Díky výsledkům dotazníku je ve druhé části práce vytvořen studentský průvodce, jehož hlavní funkcí je usnadnit hledání informací a tím zmírnit efekt kulturního šoku.

2 METODOLOGIE PRÁCE, CÍL PRÁCE

2.1 Metodologie práce

Na začátku zpracovávání tématu se autorka musela zamyslet nad smyslem, cílem a způsobem zpracování své závěrečné práce. Během svého studia měla možnost čerpat díky vlastním zkušenostem spoustu informací na dané téma, jelikož se zúčastnila tří výměnných pobytů – dvou studijních (Tchaj-wan 2012, Řecko 2014) a jedné pracovní stáže (Řecko 2014). Díky absolvování pracovní stáže v Řecku na univerzitě AEI Piraeus v kanceláři Evropských výměnných programů měla možnost poznat danou problematiku z jiného úhlu pohledu jakožto koordinátorka pro výměnné mezinárodní studenty. Kromě absolvování výměn a práce koordinátorky měla po dobu studia na Univerzitě Hradec Králové možnost pracovat a stýkat se s výměnnými studenty jakožto místní studentka a tudíž vidět danou problematiku ze třetího úhlu pohledu. Autorka je totiž členkou neziskové studentské organizace ESN Buddy system Hradec Králové, která pomáhá právě studentům přijíždějícím na Univerzitu. Vlastní zkušenosti autorky byly hlavním zdrojem pro zpracování praktické části této bakalářské práce, které se rozhodla porovnat se zkušenostmi jiných studentů, jež se výměnného pobytu zúčastnili, nebo v budoucnu zúčastní. Pro porovnání byla využita metoda dotazníkového šetření, která je interpretována v praktické části práce.

2.2 Cíl práce

Bakalářská práce zachycuje problematiku kulturního šoku a s ním souvisejících problémů v komunikaci při dlouhodobých pobytech v zahraničí.¹ Nejdůležitější částí práce je zpracování studentského průvodce, který má za cíl zvýšit informovanost studenta, jež se chystá na absolvování studentského výměnného pobytu, o zemi, městě a škole, kde má strávit část svého studia. Výsledky dotazníkového šetření budou pomoci k vytvoření průvodce, jež má sloužit jako šablona, možná k využití různými univerzitami. Autorka využila příležitosti a vytvořila průvodce pro studenty, jež budou absolvovat

¹ dlouhodobým pobytem je myšleno období minimálně jednoho semestru

jejich stáž na univerzitě AEI Piraeus. Po komunikaci s místní kanceláří Evropských programů bylo zjištěno, že by tento projekt byl vhodný pro jejich práci a bude využíván v praxi. Průvodce bude obsahovat informace o Řecku, Aténách a Univerzitě AEI Piraeus.

3 KULTURNÍ ŠOK

„Kulturní šok (angl. cultural shock) je psychická, popř. i fyzická reakce návštěvníka při návštěvě určitého místa či oblasti.“ [1]

Kulturním šokem si projde každý cestovatel bez výjimek. Je zde ale několik faktorů, které ovlivňují to, kdy a jak silný kulturní šok turistu zasáhne. Projevuje se v případech, kdy se cestovatel dostává do prostředí velice odlišného od jeho rodné země, avšak může zasáhnout i místního obyvatele, dojde-li ke styku s cizincem. Hlavními projevy kulturního šoku jsou stres, nespavost, bolesti hlavy, únava, ale také například střevní potíže. V jak velké míře bude turista zasažen, záleží hlavně na jeho zkušenostech v cestování, adaptaci na jiná prostředí, toleranci k odlišným kulturám a zvyklostem, typem návštěvníka, jeho připraveností na cestu a jeho životních zkušenostech. Účastníci cestovního ruchu by si také měli najít co nejvíce informací ohledně dané lokality, kam se chystají vyjet, což jim pomůže snížit riziko malých nedorozumění a konfliktů při jejich pobytu v cizí zemi. Poznání základů kultury stolování, dopravy, kultury a životního stylu země je důležitou přípravou pro snížení efektu kulturního šoku. Příčinami nástupu daného problému jsou hlavně ztráta společenské role, problémy verbální i neverbální komunikace (velice se liší v každé kultuře) a velké kulturní rozdíly. [2]

Kulturní šok se dělí na tři fáze[3]:

1. Fascinace
2. Frustrace
3. Smíření

3.1 *Fáze kulturního šoku*

1. Fascinace

První část kulturního šoku se odehrává ještě před odjezdem do dané destinace. Cestovatel prochází cestovní horečkou, nadšeně si prohlíží fotky z cíle jeho cesty, informace o destinaci. Po příjezdu je unesen z nové kultury – vše je pro něj nové, lepší než v jeho vlastní zemi.

2. Frustrace

Během druhé fáze cestovatele začínají pohlcovat okolní vlivy jiné kultury, dostává se do konfliktu s prostředím. Přicházejí pocity zrušení cesty a odjezdu, depresí apod. Účastníka pohlcuje vědomí nesplněného očekávání, opadá prvotní nadšení.

3. Smíření

Třetí fáze je o uvědomění si reality. Návštěvník začne chápat destinaci bez jakéhokoliv zkreslení a začíná chápat realitu takovou, jaká je. Začne své chování přizpůsobovat stylu, jakým by se měl cizinec v dané zemi chovat, akceptuje kulturní adiaforu (= způsob jak se smí, resp. jak je obvyklé, že se cizinec chová v určité komunitě) [4]

Stráví-li návštěvník delší dobu v destinaci cestovního ruchu, dochází u něj ke kulturnímu šoku při návratu do své země.

4 STEREOTYPY

„Stereotypy jsou obecně přijímané předpoklady o myšlení a způsobu chování národů, sociálních skupin a typů jednotlivců, v psychologii opakované, očekávané chování pro určitou situaci. Stereotypy mohou výrazně pozitivně i negativně ovlivňovat vztah návštěvnické a navštěvované komunity.“ [1]

Stereotypy v dnešní době velice ovlivňují představy lidí o jiných národech, či skupinách lidí. Největší masy lidí jsou ovlivňovány televizními médii, které ukazují ve většině případů zkreslené informace o událostech, které ovlivňují návštěvníka v názorech na určitou národnost, popřípadě menšinu lidí či náboženskou skupinu.

Spolu se stereotypy souvisí také národní kultura, s níž velice úzce souvisí národní mentalita.

„Národní kultura je systém zkušeností, naučených vzorců chování a hodnot, sdílených obyvateli stejné národnosti.“ [1]

„Národní mentalita je způsob myšlení, postoje a hodnoty, propojené s historickými souvislostmi a determinované prostředím (výchovou, náboženstvím, tradicí, právním systémem).“ [10]

5 VÝMĚNNÝ PROGRAM ERASMUS+ (PŘEVZATO Z [5])

Erasmus+ je od roku 2014 novým programem Evropské Unie. Hlavními oblastmi, které spadají do nového programu, jsou vzdělávání, trénink, mládež a sport. Tyto oblasti jsou Evropskou Unií brány jako klíčové pro růst, práci, možnosti začlenění a sociální rovnost v následujícím desetiletí a podporují splnění strategie v těchto disciplínách, která je platná do roku 2020.

Erasmus+ se zaměřuje na čtyři různá odvětví. Autorka se ve své práci zaměřuje pouze na jednu z nich a to výměnné studijní pobyty studentů.

5.1 Proč Erasmus+?

Jedním z hlavních úkolů evropských vlád je snížení nezaměstnanosti jak u mladých lidí, tak u lidí pokročilejšího věku s málo zkušenostmi a schopnostmi. Spousta mladých lidí opouští školy předčasně, čímž si zvyšují riziko možných potíží s hledáním práce v budoucnu. Program Erasmus+ je jednou z variant poskytnutí vyššího vzdělání, větší odbornosti a možnosti získání evropského vzdělání. Dobře fungující systém vzdělávání, tréninku a politiky mládeže mohou pomoci k získání práce a zároveň umožní lidem zajistit si pozici ve společnosti jako aktivní články a dosáhnout také osobního naplnění, které v dnešní době mnoho lidí není schopno nalézt. V dnešní době rychle se měnících technologií je velice těžké uspět bez možnosti neustálého a konstantního vzdělání a udržet se na trhu práce, proto je v dnešní době velice důležité umožnit studentům trénink, vzdělání a možnost absolvování různých stáží či poskytnout jim šanci spolupráce v evropských firmách, aby získali větší rozhled a profesionalitu, které jsou v dnešní době velice ceněnými faktory pro budoucí zaměstnavatele.

Tyto možnosti studentům poskytuje právě program Erasmus+, který je vytvořen tak, aby spojil členské země a jejich snahu pro zvýšení lidského potenciálu a talentu v Evropě, díky programu, který podporuje celoživotní vzdělávání a to ať ve formě oficiální či neoficiální. Dále má podpořit mobilitu mezi partnerskými zeměmi, převážně v oblasti vysokoškolského vzdělání. Program se týká nejenom studentů, ale také i zaměstnanců univerzit.

5.2 Jak vznikl program Erasmus+

Již více než 25 let máme v Evropě různé výměnné programy v oblastech tréninku, vzdělání a mládeže. Díky četnosti těchto programů se Evropská Unie rozhodla vytvořit pouze jeden program, který by obsahoval některé programy, které byly v minulosti využívány.

Po těchto zkušenostech byl vytvořen Erasmus+, který se skládá z následujících programů:

The Lifelong Learning Programme

The Youth in Action Programme

The Erasmus Mundus Programme

Tempus

Alfa

EduLink

a další různé programy spolupráce s vyspělými zeměmi v oblasti vyššího vzdělání

Kromě cílů, jež měly tyto programy v minulosti, program Erasmus+ se snaží o mnohem víc. Snaží se být efektivnějším v oblasti lidského a sociálního kapitálu v Evropě i mimo ni.

5.3 Studijní program Erasmus+

Studijní program Erasmus+ je čím dál tím oblíbenější a využívanější mezi studenty vysokých škol. Umožňuje studentům poznat život v cizí zemi, seznámit se se spoustou nových lidí z různých koutů světa, naučit se cizí jazyk, získat vzdělání z jiné země a naučit se komunikovat s lidmi jiných kultur. Země, které jsou součástí studijního programu Erasmus+ jsou země Evropské Unie, ale také pět dalších zemí, které součástí evropského uskupení nejsou. Níže v tabulkách můžete nalézt seznam zemí, které jsou součástí tohoto programu.

Tab. 1 - Státy mimo Evropskou Unii

Země mimo Evropskou Unii		
Makedonská republika	Island Lichtejnštejnsko	Norsko Turecko

Tab. 2 - Členské státy Evropské Unie

Členské státy Evropské Unie			
Belgie	Řecko	Litva	Portugalsko
Bulharsko	Španělsko	Lucembursko	Rumunsko
Česká republika	Francie	Maďarsko	Slovinsko
Dánsko	Chorvatsko	Malta	Slovensko
Německo	Itálie	Nizozemí	Finsko
Estonsko	Kypr	Rakousko	Švédsko
Irsko	Lotyšsko	Polsko	Velká Británie

5.3.1 *Proces přijímání na studijní pobyt*

Ne každý student, který se chce zúčastnit výměnného programu má tu možnost ho absolvovat. Pro přijetí je nutné splnit kvalifikační podmínky své univerzity, popřípadě fakulty. Nejčastějšími kritérii pro přijetí na Erasmus+ jsou výsledky zkoušek, počet splněných kreditů, motivační dopis, někdy i pohovor v anglickém jazyce. Podle těchto kritérií se vyberou nejlepší studenti, kterým je poskytnuto stipendium. Stipendium studenti získávají v eurech a výše je vyměřena podle země, do které student jede. Výše se také liší podle země, ze které člověk pochází. Např. z České Republiky do Řecka na studijní pobyt stipendium činí 400 Euro měsíčně, z Nizozemí je to pouhých 250 Euro (zjištěno od studenta absolvující pobyt v Řecku).

Po vybrání domácí univerzitou je student povinen vyplnit dokumenty potřebné pro přijetí hostící univerzitou, tj.:

Application form

Learning Agreement – zde si student vybírá veškeré předměty

Studenti mají možnost si zajít na své domácí univerzitě za vyučujícími předmětů, které přesně odpovídají předmětům, jež budou studovat na zahraniční škole, popřípadě jsou to předměty s velmi podobnými sylaby, a požádat vyučujícího o uznání daného předmětu.

Na základě předložených dokumentů hostící univerzita rozhodne o přijetí či nepřijetí studenta. Pokud je studentova žádost kladně přijata, obdrží tzv. Invitation Letter, což je potvrzení o jeho přijetí na studium na dané škole.

Po absolvování pobytu je student povinen přivést určitý počet kreditů stanovený jeho univerzitou (většinou 30 kreditů za semestr pobytu) a tyto dokumenty:

Transcript of Records – zde jsou zaznamenány všechny výsledky studenta
Confirmation of study period

Po ukončení studia a předání potřebných dokumentů své domácí univerzitě by měly být studentovi uznány předměty, jež úspěšně absolvoval při zahraničním pobytu. Bohužel ne vždy tomu tak v dnešní době je, jelikož univerzity mají jiné studijní plány a rozdílné předměty, ale snaží se daným problémům předcházet.

6 ESN

ESN je zkratkou pro Erasmus student network. Tato organizace vznikla díky plánu Evropského společenství o vytvoření intenzivního výměnného studentského programu pro studenty vysokých škol roku 1987. Jedním z projektů byl právě Erasmus program, který od svého začátku prošel mnohými změnami a je nejznámějším výměnným studentským programem, který si do dnešní doby prošel mnohými změnami a v dnešní době kromě studijních mobilit zahrnuje také mobility pracovní.

Toto rozhodnutí Evropského společenství dalo studentům záminku k vytvoření tzv. Erasmus Student Network. Hlavní myšlenkou a mottem této organizace bylo „studenti pomáhají studentům“, které je studentům, kteří dobrovolně v organizaci pomáhají mottem dodnes.

První sekce používající jméno Erasmus Student Network byla založena dne 16. října 1989 v Utrechtu, Nizozemí. Prvním prezidentem v historii organizace se stal Desiree Majoor z právě již zmiňovaného Utrechtu, který byl zvolen na první schůzi ESN International v Kodani roku 1990.

Časem vznikalo více a více sekcí na mnohých evropských univerzitách. Roku 1994 ESN zaznamenalo 60 sekcí ve 14 zemích a jejich počet se každým rokem zvyšoval. K roku 2015 můžeme napočítat 489 sekcí ze 37 zemí. V minulém akademickém roce se do ESN připojilo také Rusko se dvěma sekcemi. [7] Zemí s největším počtem sekcí je Itálie se 49 sekcemi. V České republice můžeme nalézt 16 aktivních sekcí. [8]

6.1 Organizace ESN

Jako každá organizace i ESN má organizační strukturu, která je rozdělena do několika stupňů a to na mezinárodní, národní a lokální úroveň. Každoročně jsou pořádány meetingy pro různé skupiny členů (viz další podkapitola).

6.1.1 Mezinárodní úroveň a vedení organizace

Hlavní vedení organizace se nachází v Bruselu, v Belgii, a skládá se z pěti členů: prezidenta, viceprezidenta, účetního, administrátora webových projektů a komunikačního manažera.[8] Nově zvolenými členy mezinárodního výboru byli na celoevropském meetingu (AGM – Annual General Meeting) v Ankaře v květnu 2015 zvoleni:

Stefan Jahnke – Prezident

Dominique Montagnese – Víceprezident

Jonathan Jelves – Účetní

Robert Klimacki – Komunikační manažer

Adam Farnik – Administrátor webových projektů

Ve vedení v Bruselu danému výboru pomáhá také sekretariát.

6.1.2 Národní úroveň

Každá ze 37 zemí, ve kterých se nachází alespoň jedna sekce, má výbor na národní úrovni. V České republice se národní výbor skládá z prezidenta, viceprezidenta, národního reprezentanta, účetního, IT, PR a partnership manažera. Složení výboru se volí každoročně na tzv. velké platformě, která je pořádána pokaždé

zvolenou sekcí v dané zemi. Kromě volby nového výboru se na velké platformě rozhoduje o nových sekcích v případě, že nějaká univerzita v zemi se chce stát součástí ESN, které má nespočet výhod. Další akcí, která se koná dvakrát do roka, je tzv. malá platforma. Zde se pořádají workshopy na různá témata spojená s chodem organizace.

6.2 ESN BUDDY SYSTEM HRADEC KRÁLOVÉ

ESN BUDDY SYSTEM HK (dále jen buddy system) byla založena roku 2003. [9] V dnešní době má kolem dvaceti aktivních členů. Prezidentkou organizace je nově zvolená Jana Sedláková.

Buddy system jako jiné studentské organizace ESN je nezisková a čistě dobrovolná. Každoročně do Hradce Králové přijíždí kolem 100 nových studentů z Evropy, ale také z USA, Tchaj-wanu, Kazachstánu, ale také ze států Střední a Jižní Ameriky a Afriky. Někteří zůstávají pouze na jeden semestr, jiní na dva, ale spoustu studentů přijíždí do Hradce Králové na celé bakalářské, či magisterské studium. Po příjezdu do České republiky potřebují pomoc a od toho je zde Buddy system, který studentům pomůže během jejich prvních dnů, jelikož díky kulturním rozdílům a převážně jazykové bariéře je pro ně téměř nemožné si dané věci (ubytování, karty na dopravu, apod.) zařídit sami a tudíž pomáhá cizincům zmírnit kulturní šok a vyvarovat se některým nedorozuměním hned na začátku.

Buddy system se nejen snaží zmírnit kulturní šok, ale formou organizace různých společenských akcí a aktivit pomáhá zahraniční a české studenty spojit dohromady, aby si svůj pobyt v České Republice obohatili o poznání české kultury a student tak odjížděl s dobrými a nezapomenutelnými vzpomínkami. Jednou z akcí je například Survival weekend, jež je organizován každý semestr pro studenty z celé republiky. Jedná se o jedinečnou akci, která trvá vždy tři dny (pátek – neděle) a studenti mohou poznat další studenty z jiných měst, vyzkoušet si netradiční činnosti a procvičit si tělo i mysl.

7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

7.1 Metodologie

Pro získání informací, které byly použity pro vypracování studentského průvodce, bylo zapotřebí udělat výzkum, jehož výsledek byl srovnán se zkušenostmi autorky. Výzkum byl vytvořen pomocí kvantitativní metody šetření a to za pomoci dotazníku.

Dotazníkové šetření je velice oblíbený způsob sbírání dat, avšak je zde mnoho faktorů, které mohou výsledky ovlivnit. Otázky v dotazníku nemusí být správně položené, mohou být zavádějící, volba možných odpovědí mohla být zvolena jinak, respondent může v polovině dotazníku ztratit koncentraci či začít odpovídat nepravdivě.

Autorka k vytvoření dotazníku použila službu od Google, který použila k rozeslání cílovým skupinám.

Cílová skupina respondentů byla omezena. Jelikož zjištěné informace jsou použity pro vytvoření studentského průvodce, prvním omezením byla podmínka, že respondent musel být studentem, či absolventem vysoké školy. Druhým omezením byla nutnost absolvování výměnného pobytu nebo jeho jisté absolvování v budoucnu (student již musel být na výměnný pobyt vybrán). Dotazník nebyl omezen pouze pro studenty z České Republiky. Odpovědět mohl kdokoliv, pokud splnil první kritéria.

7.2 Složení dotazníku

Dotazník byl pojmenován „Problems in intercultural communication“. Byl veden v anglickém jazyce, jelikož byl přístupný i pro cizince a český student, který absolvoval či bude absolvovat výměnný pobyt, jazyku anglickému rozumět musí, proto nebyly vytvořeny dvě verze, jedna v českém a druhá v anglickém jazyce.

Dotazník obsahoval celkem 21 otázek. Prvních pět otázek bylo demografického charakteru a týkaly se poznání respondenta, tj. otázka věk, pohlaví, národnost, studium. Poté následovala důležitá otázka, která nám rozdělila skupinu respondentů na dvě odlišné skupiny a to díky zjištění, zda již výměnný pobyt absolvovali či nikoliv. Poté následuje hlavní část dotazníku, kde se kladou otázky ohledně způsobu zjišťování

informací a přímo o zkušenostech s kulturním šokem. Poslední tři otázky jsou věnované univerzitě a zemi, kterou si student vybral a důvod výběru této země. V dotazníku byly také dvě otázky, které se týkaly pouze skupiny respondentů, kteří si již výměnným programem prošli, tudíž část dotazovaných na tyto dvě otázky neodpovídala. Otázky byly porovnáním pro zjištění, zda by po jejich zkušenosti hledali jiné informace o jejich destinaci, či by svůj výběr neměnili.

7.3 Cíl průzkumu

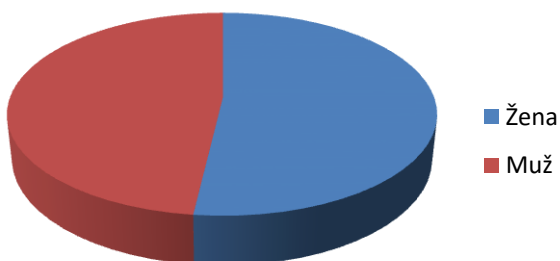
Cílem průzkumu bylo srovnání názorů autorky s dalšími studenty a zjistit, zda se jejich názory shodují. Hlavním účelem dotazníku bylo zjistit jaké zdroje studenti nejčastěji využívají a o jaké typy informací se nejvíce zajímají, a podle toho se mohla autorka více na dané kapitoly zaměřit. Výsledek dotazníku byl použit při tvorbě studentského průvodce, jež má sloužit budoucím výměnným studentům jako základní informativní dokument, kde se mohou dozvědět informace o zemi, městě a univerzitě, kterou si vybrali.

7.4 Výsledky výzkumu

Dotazníkové šetření proběhlo ve dnech 15. 7. – 20. 7. a zúčastnilo se ho 54 respondentů.

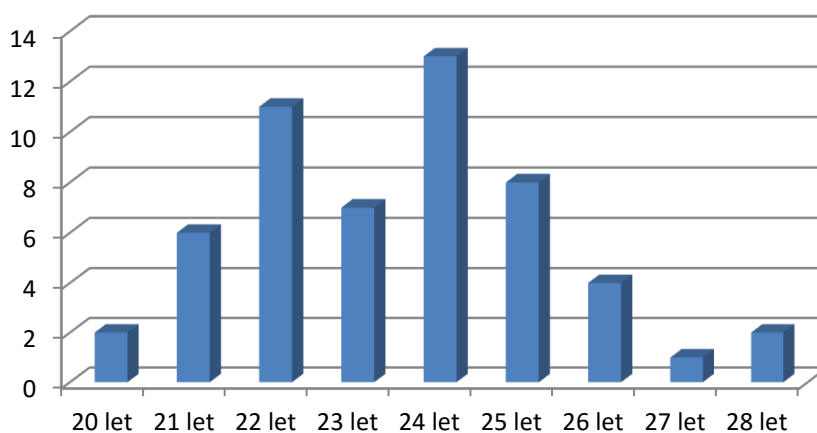
Výsledky šetření jsou uvedeny v přehledných tabulkách s popisky, kde jsou rozebrány výsledky odpovědí.

Graf 1 - Pohlaví respondentů

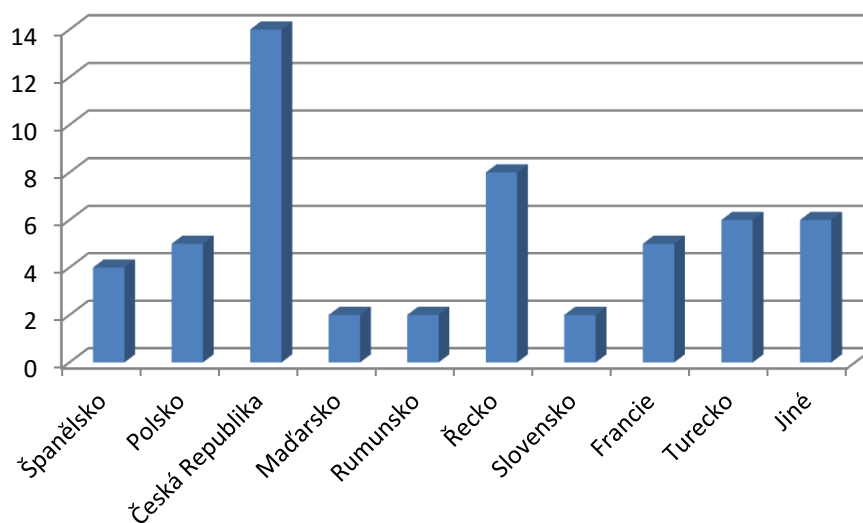
Počet mužů a žen byl téměř vyrovnaný. Z celkového počtu 54 respondentů, jak již bylo zmíněno, bylo 28 žen (51,85%) a mužů 26 (48,15%).

Graf 2 - Věk respondentů

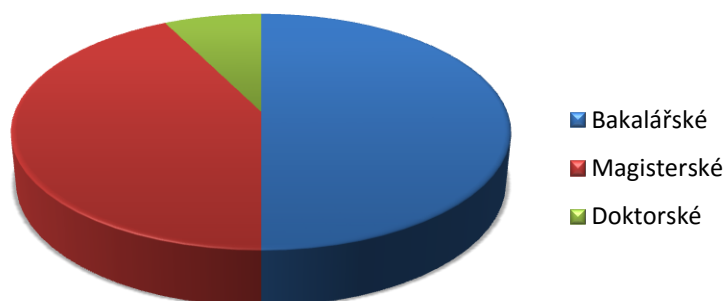
Věkové rozmezí dotazovaných bylo od 20 do 28 let. To bylo dáno omezením skupiny respondentů na studenty, jež absolvovali výměnný pobyt. Nejčastěji odpovídali studenti ve věku 22 a 24 let. Z toho se dá odhadnout, že studenti vyjíždějí ke konci jejich bakalářského studia, popřípadě během druhého roku magisterského studia.

Graf 3 - Národnosti respondentů

Jak již bylo zmíněno, dotazník nebyl určen pouze pro české studenty, ale také pro zahraniční, avšak nejvíce dotazovaných studentů pocházelo z České Republiky (25,93%), druhou nejpočetnější skupinou byli Řekové (14,81%) a Turci (11,11%). Kromě výše vyjmenovaných národností odpovědělo také šest studentů z šesti různých zemí, jež nebyly zahrnuty v tabulce – Austrálie, Běloruska, Německa, Lotyšska, Nizozemí a Mexika.

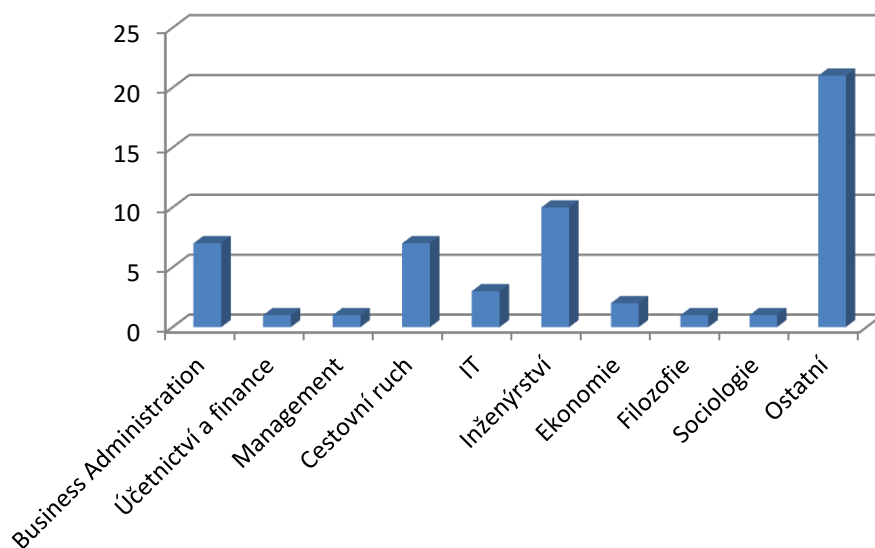
Graf 4 - Úroveň vzdělání

Podle výsledků v grafu č. 2 – věk respondentů - se dalo odhadnout, že nejčastěji studenti vyjíždějí na výměnné pobyty při bakalářském studiu. Graf č. 4 potvrdil

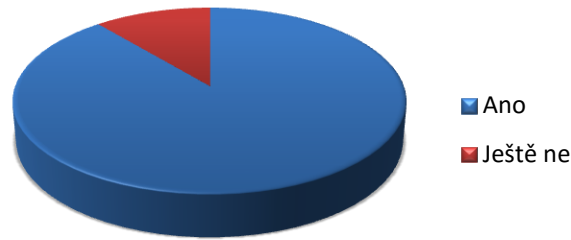
náš odhad. Z 54 dotazovaných 27 (50%) vyjelo právě při studiu bakalářském, při magisterském 23 (42,6%) a zbylých 7,4% při studiu doktorském.

Graf 5 - Studijní obor

Otázka zjišťující obor studia nám ukázala, že nejvíce respondentů je mezi studenty různých oborů inženýrství (18,52%). Druhou nejpočetnější skupinou jsou studenti cestovního ruchu (12,96%), u kterých se dá očekávat mnoho zkušeností s cestováním a chuť o výměnné pobyty. Stejný počet dotazovaných studuje také Business Administration, jež je v dnešní době velice oblíbený studijní obor (12,96%). Velké procento respondentů u této otázky odpovědělo, že studují jiný obor, než je zahrnut v nabídce (38,89%). Po přezkoumání odpovědí bylo zjištěno, že respondenti pochází také ze zdravotních oborů (farmacie, zdraví a medicíny – čtyři respondenti), oboru mezinárodních vztahů a studií (celkem tři respondenti), lingvistiky, komunikací a médií a marketingu (obojí po dvou respondentech) a filologie, práva, sociální práce, politiky, žurnalistiky a politické a kulturní geografie (vždy po jednom respondentovi).

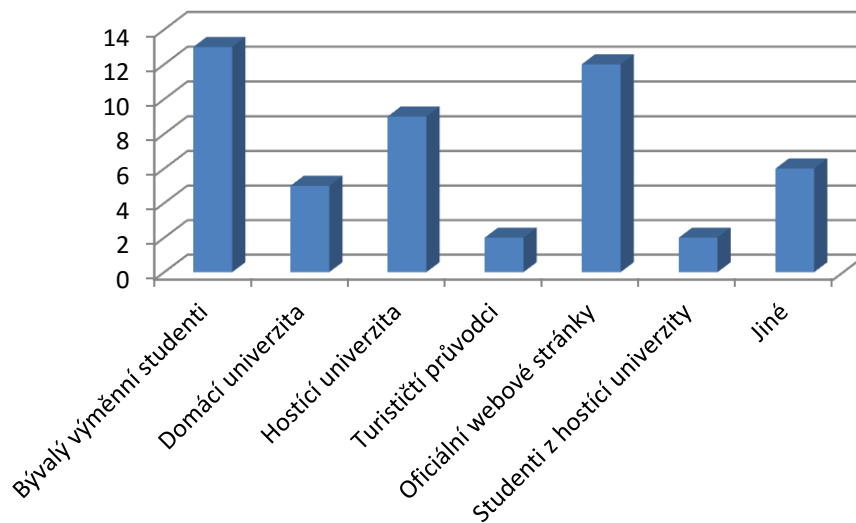
Graf 6 - Absolvování výměnného programu

Otázka ohledně absolvování výměnného programu byla jedna z nejdůležitějších, jelikož se podle ní rozdělovala celková skupina dotazovaných na dvě menší. Podle odpovědi na tuto otázku potom respondent mohl odpovídat na dvě otázky více. Převážná většina respondentů (88,9%) již výměnný pobyt absolvovala, zatímco pouhých šest (11,1%) se na výměnný pobyt teprve chystá.

Další otázka se již týkala hledání informací. Cílem otázky bylo zjistit, zda si respondenti před odjezdem hledají nějaké informace o destinaci. Téměř všichni (90,70%) odpověděli, že si informace před odjezdem hledají. Pouhých pět respondentů (9,3%) informace před odjezdem nehledá vůbec.

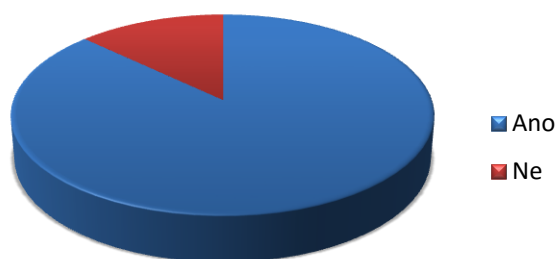
Graf 7 - Zdroje informací

Odpověď na tuto otázku nebyla povinná, jelikož se týkala zdrojů informací a tudíž závisela na předchozí odpovědi respondenta. Počítalo se s možností, že odpověď na předchozí otázku bude záporná, tudíž tato otázka nebude zodpovězena. Neodpovědělo pět respondentů.

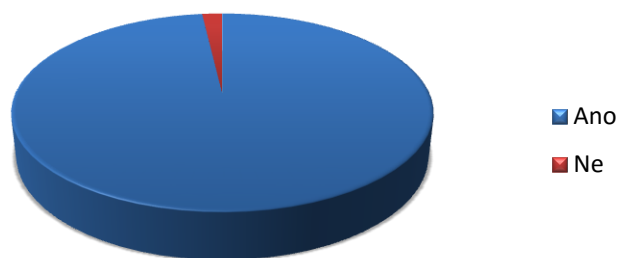
Nejčastějším zdrojem informací pro respondenty byli bývalí výměnní studenti (26,5%), oficiální internetové stránky (24,5%) a hostící instituce (18,4%). Nejméně využitým zdrojem jsou turističtí průvodci (pouze 4,1%) a studenti z hostující univerzity (4,1%). Podle počtu odpovědí u turistických průvodců je zřejmé, že respondenti se moc nezajímají o obecné informace o zemi, do které vyrážejí.

Graf 8 - ESN sekce

Na otázku, zda je na hostující univerzitě sekce ESN, či jiná studentská organizace, 47 z 54 (87%) dotazovaných odpovědělo kladně. Pouhých sedm respondentů (13%) odpovědělo, že žádná ESN sekce se na hostující univerzitě nenacházela. Jak již bylo zmíněno dříve, k roku 2015 může organizace ESN napočítat 489 sekcí ve 37 zemích, čemuž odpovídá výsledek této otázky, jelikož ukazuje na velice vysokou pravděpodobnost výskytu ESN na hostící univerzitě.

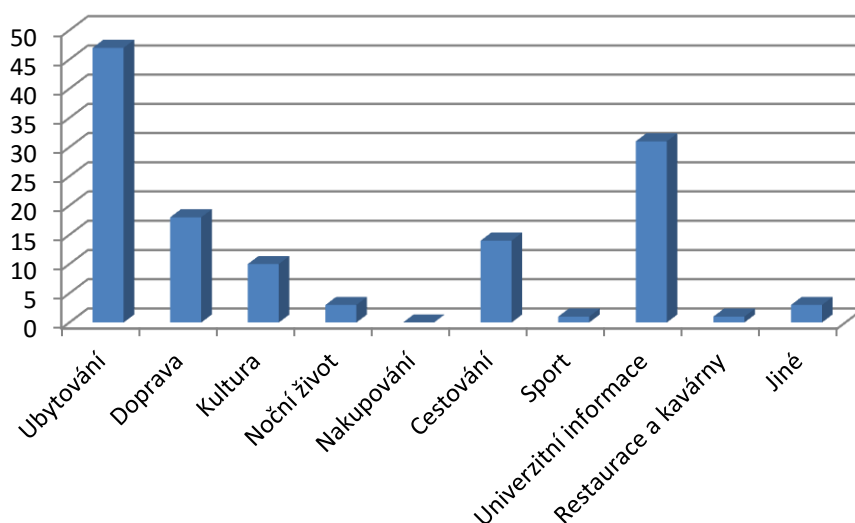
Graf 9 - Nápomoc ESN výměnným studentům

Kromě jednoho respondenta všichni považují činnosti ESN sekcí a jejich dobrovolníků za užitečnou v překonávání kulturního šoku, jelikož napomáhají studentům se adaptovat rychleji a lépe novému prostředí. Činnost sekcí je popsána v kapitole o ESN Buddy system Hradec Králové.

Na otázku, zda byli kontaktováni někým z ESN sekce před jejich odjezdem, téměř třetina (34,6%) odpověděla, že kontaktována nebyla. Toto může být dáno absencí ESN (pouze v jednom případě) a možností špatné komunikace mezi univerzitou a danou sekcí při sdělování informací o přijíždějících studentech, či nedostatečnými zkušenostmi sekce.

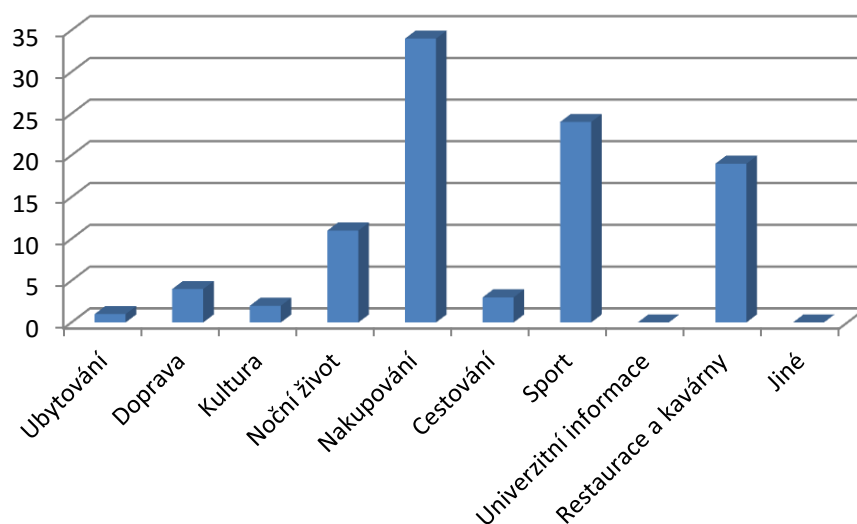
Graf 10 - Nejdůležitější informace před odjezdem

Tato otázka byla první s možností více odpovědí. Respondenti mohli označit maximálně tři odpovědi. Ne všichni využili možnost všech tří odpovědí. Nejdůležitější pro dotazované před jejich odjezdem jsou informace o ubytování (47) a univerzitě (31). Také je velice zajímavá doprava (18), cestování (14) a kultura (10).

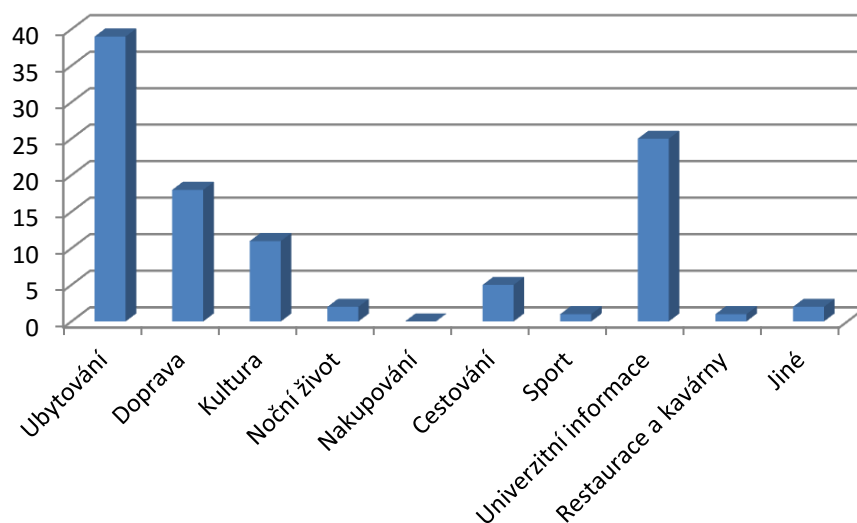
Tři respondenti uvedli jinou odpověď. Jedna odpověď se týkala informací ohledně SIM karty a internetu, pro další dva byly důležité informace o studentském životě a místech, kde mohou poznat nové lidi.

Graf 11 - Nejméně důležité informace před odjezdem

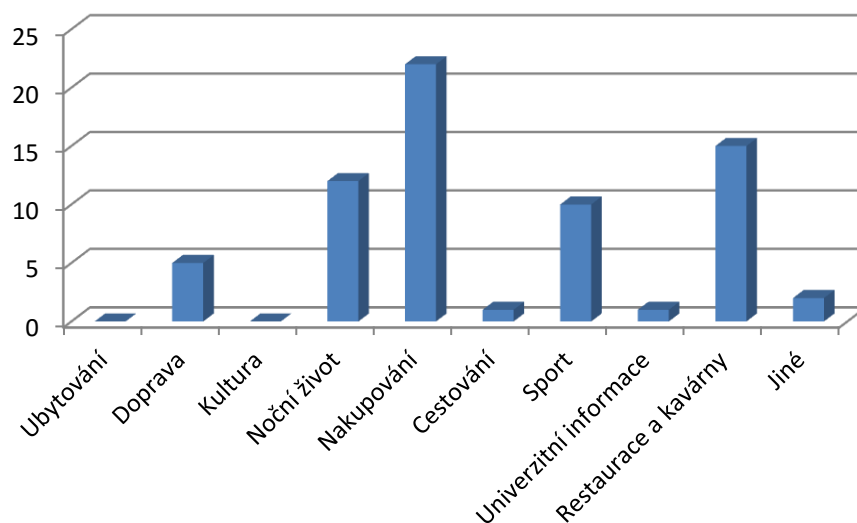
Za nejméně důležité informace považují respondenti informace o nakupování (34), dále potom o sportu (24), restauracích a kavárnách (19) a nočním životě (11). Z odpovědí je očividné, že pro respondenty jsou důležité praktické informace.

Graf 12 - Nejdůležitější informace po absolvování programu

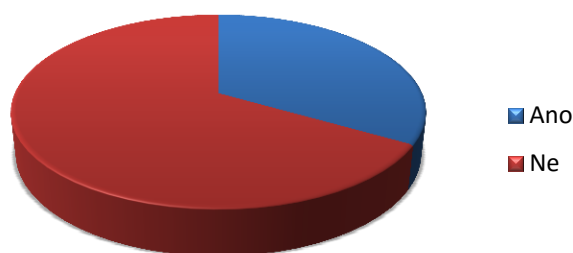
Po absolvování programu je možné, že díky získaným zkušenostem dojde k přehodnocení důležitosti určitých informací. Na prvních místech v důležitosti se stále nachází ubytování (39) a univerzitní informace (25), ale čísla jsou již menší. Doprava (18) a kultura (11) se nezměnily. Naopak informace ohledně cestování již respondenti zpětně nevidí jako velice důležité (pouze pět). Dva dotazovaní uvedli, že je pro ně důležité vědět o studentském životě a také o akcích pro Erasmus studenty.

Graf 13 - Nejméně důležité informace po absolvování pobytu

Poslední otázkou ohledně informací bylo srovnání nejméně důležitých oblastí po absolvování výměnného programu. Zde došlo k největší změně u dvou nejvíce bodovaných položek před odjezdem jakožto nejméně potřebnými, tj. nakupování (34 na 22) a sport (24 na 10). Další dvě nejčastější odpovědi byli restaurace a kavárny (15) a noční život (12), které zůstali téměř nezměněny. Dva respondenti uvedli, že nic z možností nepovažují za nedůležité.

Graf 14 - Zažili jste kulturní šok?

Nedílnou součástí změn prostředí a cestovního ruchu obecně je tzv. kulturní šok (více v kapitole „Kulturní šok“). Překvapivě na otázku, zda někdy zažili kulturní šok, dvě třetiny respondentů (66,7%) odpověděly že ne. Pouhých 18 respondentů (33,3%) uznalo, že kulturní šok zažili. Záporné odpovědi na otázku jsou brány jako výsledek nedostatečné informovanosti či špatné představě o kulturním šoku, jelikož tímto si projde každý cestovatel, i když v jiné intenzitě. Je také možné, že kulturní šok pro ně nebyl tak výrazný, aby byl jimi zaznamenán, a mohl být zaměněn i za klasické deprese, či nevolnosti.

Další otázka navazovala na otázku předchozí. Autorka se ptala na otázku, zda respondenti vědí, co to je kulturní šok. Z celkového počtu 54 respondentů uvedlo devět, že neví, co to kulturní šok je, jeden neodpověděl vůbec a celkově 44 odpovědělo, že vědí. Z tohoto počtu pouhých 21 udalo vysvětlení pojmu. Níže jsou uvedeny některé názory dotazovaných.

„Normálně můžeš dostat takovýto druh kulturního šoku po návratu domů ze svého Erasmus pobytu.“

Polka, 24

„Ano, když někdo má problém se adaptovat jiné kultuře. Jakoby on/ona nesdíleli stejné hodnoty či zvyky a bylo by těžké rozumět tomu, že v dané zemi je vše jiné. Může to vyústit v deprese.“

Češka, 24

„Kulturní šok je když se naleznete šokovaní a překvapení jinou kulturou země, protože je mnohem jinčí než na co jste zvyklí ve vaší zemi. Chce to čas a úsilí adaptovat se novému prostředí a nakonec se cítit v pohodě.“

Řekyně, 23

„Efekt změny kultur, když odjíždíte na místo s rozdílnou kulturou než je ta vaše a nejste na ni zvyklí.“

Španěl, 25

Jeden z dotazovaných odpověděl, že ví, co kulturní šok znamená, ale že jím netrpěl.

Po zjištění kolik procent respondentů kulturní šok zažilo a kolik ví, o co se jedná, následovala otázka, jak se sami s kulturním šokem vyrovnali. 36 z 54 dotazovaných (66,7%) odpovědělo, že kulturní šok nezažilo. Z 18 respondentů, jež kulturní šok zažili všichni až na jednoho popsali, jak se se svojí situací vypořádali, či nevypořádali (jeden respondent). Níže je vybraných pár příspěvků.

„Opustil jsem zemi“

Mexičan, 28, Řecko

„Jednoduše. Každý z nás je jiný, měli bychom to respektovat.“

Maďarka, 26, Česká Republika

„Setkávání s místními obyvateli, snažil jsem se porozumět místní kultuře, zapadnout mezi místní, zkusit místní kuchyni, porozumět historii místa.“

Polák, 25, Řecko

„Ano...je to když přijedete do cizí země a jste šokováni chováním a kulturou místních lidí...jste překvapeni jak se lidé chovají, co dělají a jak to v té zemi vypadá.“

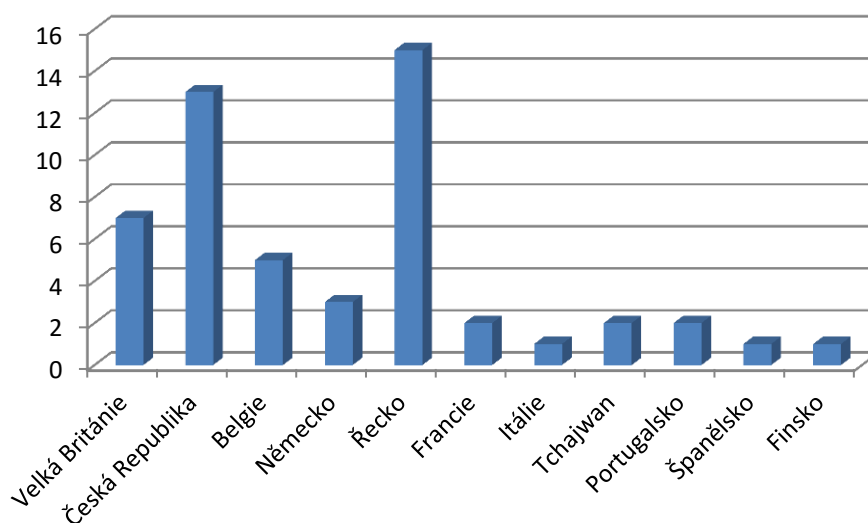
Češka, 24, Velká Británie

„ Zažila jsem kulturní šok pouze pár hodin po příjezdu do mé nové země, protože nic nevycházelo jak jsem měla naplánované a měla jsem mnoho problémů s ubytováním. Zůstala jsem v kontaktu s mojí rodinou a přáteli díky sociálním médiím a Viberu. Poté šlo vše dobře a já se cítila lépe a lépe během prvních týdnů. Cítila jsem se jako doma.“

Francouzka, 20, Řecko

Poslední sérií otázek byly otázky ohledně školy a země pobytu a proč si respondenti vybrali právě danou zemi pro svoji zahraniční zkušenost.

Graf 15 - Destinace výměnného pobytu

Hlavní destinací našich respondentů bylo Řecko (15 dotazovaných), Česká Republika (13 dotazovaných) a Velká Británie (7 dotazovaných). Čtyři z respondentů

vedli více zemí, jelikož se výměnných pobytů účastnili nejen jednou. Kombinace zemí, jež si pro svoje pobyty vybraly byly následující:

1. Velká Británie, Austrálie, Indonésie
2. Řecko, Slovinsko
3. Řecko, Itálie
4. Belgie, Bulharsko, Slovensko

Pro upřesnění, kam přesně se v dané zemi respondenti vydali, byla uvedena otázka pro zjištění instituce, na kterou se vydali či v budoucnu vydají. Nejvíce zastoupena byla Univerzita Hradec Králové (10) a TEI Piraeus (10), díky rozeslání dotazníků především na tyto dvě univerzity. Dalšími dvěma univerzitami s největším zastoupením jsou anglická University of Salford (5) a belgická KATHO (4).

Poslední otázkou bylo za cíl zjistit důvody pro výběr daných zemí, jelikož v těchto odpovědích se dají najít informace pomocné při tvorbě studentského průvodce. Jaké důvody přimějí studenty vybrat si onu zemi, podle čeho se rozhodují. Zde jsou uvedeny některé z jejich odpovědí.

„Protože Německo je země které se trochu „bojím“, díky stereotypů, které je následují (nepřátelskost, chladnost, hodně organizace atd.). Bylo by mnohem jednodušší si vybrat zemi jižní Evropy, kde bych se cítila jako doma díky podobnostem s mojí zemí. Ale, přemýšlela jsem že by moje destinace pro Erasmus měla být příležitostí a výzvou, o zkoušení věcí, které jsou úplným opakem než jsem zvyklá, vidět na vlastní oči realitu místa a posoudit sama, zda tomu tak je. Tímto způsobem bych dospěla jako osoba a získala více zkušeností díky riskování než hraní při zdi. Navíc bych chtěla procvičit jazyk (ve kterém si moc nevěřím). Navíc, Německo je nyní velmocí v Evropě a je zde mnoho pracovních příležitostí, ze kterých bych chtěla vytěžit. „

Řekyně, 23, Německo

„Vybral jsem si tuto zemi, protože jsem si myslel, že bude podobná mé domovině díky podobnostem v mnoha věcech jako například moře, jídlo apod.“

Řek, 22, Portugalsko

„Hledal jsem zábavu pro moji zkušenost. A pro to lidé musí být otevření a život v zemi by neměl být drahý. Díky tomuto, Česká Republika byla dobrá volba.“

Turek, 22, Česká Republika

„Abych získal svůj vlastní názor na krizi, kvůli historii země, krajině (runy, ostrovy atd.), nízkým životním nákladům, nočnímu životu.“

Francouz, 21, Řecko

Jak je vidět na příkladech, odpověď na otázku se hodně liší díky národnosti respondenta a jeho cílové destinace, avšak z odpovědí se dají vyčíst důvody vybírání dané země.

Jedním z častých faktorů bylo doporučení kamarády, kteří již do dané země jeli. Lidé se nechají velice ovlivnit ústní reklamou. Jednou z nejčastěji volených destinací byla Česká Republika. Tuto zemi si respondenti vybírají především díky nízkým životním nákladům, poloze uprostřed Evropy, tudíž mají dobré možnosti k cestování. Řecko si respondenti naopak volili, jelikož chtěli poznat krizi na vlastní oči, nebo kvůli počasí, přírodním krásám země a životnímu stylu. Velká Británie či Německo byli voleny, jelikož dotazovaní přemýšleli prakticky a šlo jim hlavně o zlepšení jazyka nebo o možnost dosažení lepšího vzdělání, jelikož školství je v těchto zemích na velice dobré úrovni.

8 STUDENTSKÝ PRŮVODCE

Druhou částí praktické část bakalářské práce je již zmíněný studentský průvodce. Studentský průvodce je rozdělen na tři části:

1. Země
2. Město
3. Univerzita

Každá sekce je rozdělena ještě na další podkategorie podle nutnosti informací, jež je pro studenty nezbytné vědět. Například v sekci o zemi naleznou základní informace o zemi, místa na cestování, tradiční kuchyni. V části o městě naleznou možnosti dopravy, výletování či kam mohou jít nakupovat a kde mohou trávit volný čas. V poslední sekci věnované univerzitě mohou studenti nalézt hlavně kontakty na jejich koordinátory či international office, možnost stravování a jak se do školy nejlépe dopravit. Podle otázek v dotazníkovém šetření byla vytvořena osnova tohoto projektu, který má za cíl pomoci studentům snížit kulturní šok při příjezdu do nové destinace a možnost získat potřebné informace již na začátku.

Autorka podle šablony vytvořila daného průvodce pro Univerzitu AEI Piraués, kde bude sloužit jako informativní prostředek pro nově příchozí studenty.

Studentský průvodce je brán jako druhá část praktické části bakalářské práce.

INTERNATIONAL STUDENT GUIDE

AEI PIRAEUS

CONTENTS

GREECE	31
Places to see	32
Greek cousine	35
ATHENS	36
Transportation	36
Where can I get tickets?	36
Where can I get the month card, what do I need to get it?	37
Map of Metro system.....	38
Shopping.....	38
Ermou.....	38
Athens flee market.....	39
„Souvenir street“	39
The Mall.....	39
Telephone cards.....	39
Nightlife.....	40
Sightseeing.....	41
AEI PIRAEUS	42
How to get there?	43
Study at AEI Piraeus.....	43
School of Engineering.....	43
School of Business and Economics	44
Office of European Programs.....	44
Accomodation.....	45

Canteen.....	45
Gym.....	46
LET'S SPEAK GREEK.....	47

GREECE

Official name: Hellenic Republic (Ελλάδα)

Capital city: Athens

Official Language: Greek

Currency: Euro

Area: almost 132,000 km²

Population: 11,306,183 (2010)

Time zone location: GTM +2

Official religion: Eastern Orthodox Christianity

The weather: Meditteranean type

Obr. 1 - Greek flag, Wikipedia

Obr. 2 - Location of Greece, wikipedia

Greece is located in south Europe on Balkan peninsula. It has borders with four countries (Albania, Macedonia, Bulgaria and Turkey) and it has access to Aegean, Mediterranean and Ionian seas. With its thousands of islands (between 1,200 – 6,000),

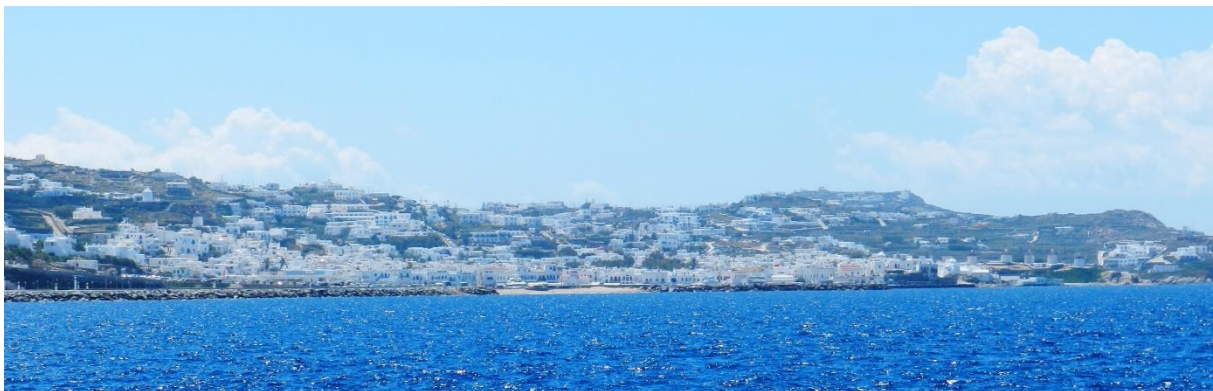
good weather and delicious cuisine is a popular tourist destination. Many millions of tourist visit Greece every year.

Places to see

As it was said Greece has a lot of places to visit. It's just on your taste which places will you prefer. Down below you can find photos of some of them.

Obr. 3 - Cape Sounion. Author

Obr. 4 - Mykonos island. Author

Obr. 5 - Carnival in Patra. Author

Obr. 6 - Historical city of Mycenae. Author

Obr. 7 - Delphi. Author

Thessaloniki

Obr. 8 - Thessaloniki city, Karolína Krzáková

Obr. 9 - Thessaloniki tower. Karolína Krzáková

Obr. 10 - Santorini island. Karolína Krzáková

Obr. 11 - Zakynthos island, Navagio beach. Henrique Martins

Obr. 12 - Meteora. Henrique Martins

Greek cousine

If you like to try new things for sure you will like to try Greek traditional food or their coffees which you can find on every corner. Greeks love coffee and they love to hang out while drinking one for few hours. You can try traditional Greek coffee or you can try some of their cold coffes (frappe, freddo cappuccino, freddo espresso or just cold latte) which are very popular.

Here you can find some traditional Greek food.

Obr. 13 - Gemista. Author

Obr. 14 - Musaka. Author

Obr. 15 - Souvlaki. <http://www.greek-recipe.com/>

*Obr. 16 - Greek salad.
<http://www.ellinongeyseis.gr/>*

ATHENS

Transportation

When you arrive to Athens, you will probably come by plane to Athens International Airport „Eleftherios Venizelos“. Don't worry about getting lost. There are two ways how can you get from the airport to city and then to your new flat. First there is a chance to use a metro which you can find right outside of the airport terminal. Also you can find there bus stops. There are buses going to different locations in the city. The most suitable option for you, if you choose to use the bus is to take the bus number X95 which terminal stop is in the city center on Syntagma square. From Syntagma you can get to your final location.

In general there is a lot of kinds of transportation in Athens. You can find here 3 lines of metro, tram, troleys and buses.

The tickets are valid for all means of transportation except from Airport metro line and airport bus line which have special prices. There is a possibility of buying a month card.

Type of ticket	Price regular / reduced (in Euros)
Airport metro line	8,00 / 4,00
Airport bus line	5,00 / 2,50
Integrated ticket for all kind of transportation (70min)	1,20 / 0,60
Daily ticket	4,00

Type of card	Price regular / reduced (in Euros)
Month card	30,00 / 15,00
3-month card	85,00 / 43,00

Where can I get tickets?

Integrated tickets are available in ticket machines at each metro station or sometimes you can be lucky and get a ticket from „periptero“ – newsagents near bus

stops. Be careful, not always you can find tickets there and there is no chance to buy a ticket in bus.

Where can I get the month card, what do I need to get it?

Month card is possible to get in the metro station where are ticket offices.

The necessary things for getting the card are:

1. one passport size photo

2. student card – not everyone will want

to take your international student card or card from your home university. You should get so called PASO – greek student card – from your university.

If you dont have your Greek student ID yet, you can ask your University for study confirmation. Some ticket offices can ask for it while giving them international student ID

*Obr. 17 - Transportation card.
Author*

When can I get my card? It is very important that the month card is available only during last 5 days of month and first 8 – 10 days of next month.

Where can I find timetables? You can find timetables on the official website of public transportation www.oasa.gr. This website is also in English. Here is one important information you need to know. The timetables in Athens don't work. You can check approximately time when the bus should arrive, but you can't be sure it will be right on time.

Map of Metro system

Obr. 18 - Map of metro.stasy.gr

Shopping

Athens is a good place for shopping from souvenirs through food to clothes. Let's have a look on a few places where you can go for shopping and what can you find there.

Ermou

Ermou is a shopping street in the city center of Athens right below Acropolis. Ermou street is between Monastiraki and Syntagma square with a church in the middle. It's a favourite location for shopping, you are walking down by street checking shop windows with latest offer while listening music from street artists. This is the best place where you can buy clothes, shoes, cosmetics.

Athens flee market

Athens flee market is located next to Monastiraki square. If you get there by metro after getting off to the square you have to take the first road to the left. It is already visible from the square itself.

„Souvenir street“

Parallel to Ermou street is famous souvenir street. You can find there almost everything that you would like. From leather shoes to funny T-shirts on which you can print whatever you want, or cosmetics made of olive oil. Olives or nice bottles of traditional ouzo, honey or typical sweets. Magnets, postcards, flags, etc. All these goods are possible to find in this small lovely street.

The Mall

There are a lot of shopping malls in Athens. The biggest one and the most famous is The Mall. You can get there by the green line of metro to station Neratziotisa.

Telephone cards

First of all you have to ask someone or you should check offers from the companies, but most of the students are taking so called „CU“ cards from Vodafone which has special offers for students. Once you make a decision about the company you have to go there with your passport and student ID to prove you actually are supposed to get the student offers. As for the transportation card you can have problems with getting phone card as well if you don't have a Greek student ID.

Obr. 19 - Greek student ID. Author

If you don't have your student ID yet you can ask your university to give you a confirmation for buying the card.

Once you have a Greek number you have a prepaid card only for a month, after that you have to always go to the store and ask them to prelong you the services and to active it.

Nightlife

If you are a party animal Athens is a good choice for you. There are lot of bars and clubs all over the town. Thanks to the location near the sea, Athens has a lot of beach bars and clubs which are very popular during summer season (from May until September).

Also during the winter you will not get bored. Right in the center there is a famous place called Gazi. Take a metro and get out at Keramikos station. When you get out you will appear on the square full of clubs and bars. It's up to you what kind of music you like, if its international or you will fall for Greek music. You will find club which suits you well. In this location, lot of Erasmus parties will be held.

Another favourite place for Erasmus students is Onoma bar which is right next to Ano Patisia metro station (green line).

Sightseeing

Athens has a lot of places to visit. Not only can you see historical places and museums, but you can visit some places from 21st century as well. Most of the historical and important monumets are situated in the city center around the Acropolis.

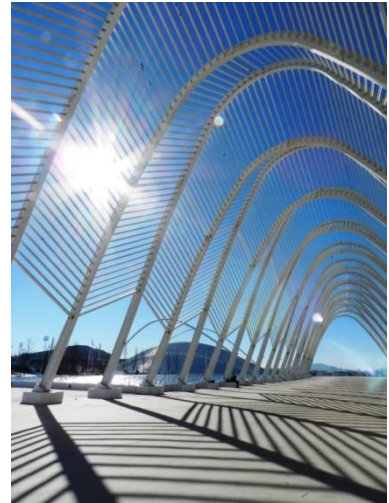
Obr. 20 - Syntagma square. Author

Obr. 21 - Panathenaic stadium. Henrique Martins

Obr. 22 - Zeus temple. Author

Obr. 23 - Olympic stadium OAKA. Author

Obr. 24 - Acropolis. Henrique Martins

AEI PIRAEUS

AEI Piraeus (later only AEI) is a higher education institute in Egaleo, Athens. It is mostly a technical university, but you can find here also another fields of studies. There is a school of Engineering and School of Business and Economics. The University is located on this address:

Petrou Ralli & Thivon 250,
Egaleo 12244, Greece

How to get there?

You have more ways how to get to AEI depending on in which part of the city you live in.

1. If you live in city center you can take a tram number 21 from Omonia square which takes you directly to AEI
2. If you live somewhere else in the city you can use metro to Egaleo station (blue line) and from the square you need to take a bus number 820, 829, 803 or 852 to get to AEI

Study at AEI Piraeus

AEI Piraeus offers number of courses in English language. The list of courses offered by each department can be found at this [website](#).

In case of any additional information necessary about courses you can contact your departmental coordinator. You can find emails on your coordinators below.

School of Engineering

Department of Automation Engineering

Dept. Coordinator: Theodoros Ganetsos; email: ganetsos@teipir.gr

Department of Civil Engineering

Dept. Coordinator: Sofia Metaxa; email: smetaxa@teipir.gr

Department of Electrical Engineering

Dept. Coordinator: Constantinos Psomopoulos; email: cpsomop@teipir.gr

Department of Electronics Engineering

Dept. Coordinator: Savvas Vassiliadis; email: svas@teipir.gr

Department of Electronic Computer Systems Engineering

Dept. Coordinator: Georgios Prezerakos; email: gprin@teipir.gr

Department of Mechanical Engineering

Dept. Coordinator: Constantinos Nikas; email: ksnikas@teipir.gr

Department of Textile Engineering

Dept. Coordinator: Georgios Priniotakis; email: gprin@teipir.gr

School of Business and Economics

Department of Accounting and Finance

Dept. Coordinator: Dimitrios Stavroulakis; email: dista111@yahoo.gr

Department of Business Administration

Dept. Coordinator: Aikaterina Kikilia; email: katkik4@yahoo.gr

Office of European Programs

The office of European programs (later International office) is located in the ground floor of building A, office A 015.

The contact information:

Email: eu@teipir.gr

Tel.: 0030 02105381009; 0030 2105381415

Fax: 0030 21056137030030

Website: <http://teipireuoffice.blogspot.cz/>

Accommodation

AEI Piraeus unfortunately doesn't provide any kind of accommodation. In this case you have to search for a private flat. There are a lot of possibilities how you can try to find a suitable place to spend your next month in.

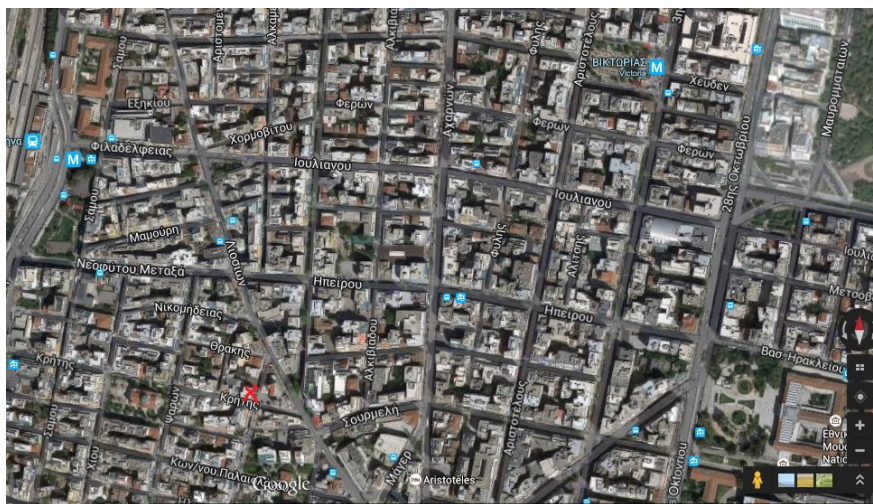
First of all, your ESN section has a list of possible flats. You can contact your buddy to help you and offer you some of them. Also there is a group on Facebook where tenants and former students offer accommodation. Here you can find the [link](#). The location where the most students live is around metro station Viktoria in the area called Kypseli.

The prices depend on the location of the flat and on the number of people living there. Mostly the price is around 200 – 300 Euros/person/month. You can also find cheaper or more expensive houses. Pay attention if the price includes utilities already as usually it doesn't.

Canteen

At the University you have a possibility of free food with your university restaurant card. You can issue the card with help of International office. You will need **one passport size photo** and copy of your **Learning Agreement**.

If you live in city center and you don't have to go to University one day there is also one student restaurant in the center between Viktoria station (green line) and Larissa station (red line).

Obv. 25 Student restaurant in Kritis street. Google maps

There is also a coffee directly in AEI near the canteen. If the food in canteen is not enough for you, you can stop by and buy something small or if you just want to hang out you can buy a cup of coffee and enjoy the time with other students.

Gym

If you are a sports maniac or you just like to workout, there is a chance for you to use the school gym in the campus. The only thing you need is to go to visit a university doctor (the doctor's office is near the International office) and get a paper about your health condition.

There is also a basketball court or volleyball court in the university area. If you are interested in spending your break actively you can ask in the gym and borrow the equipment.

LET'S SPEAK GREEK

Good morning	Kalimera	Dobré ráno
Good afternoon	Kalispera	Dobré odpoledne
Good evening	Kalinyxta	Dobrý večer
Yes	Ne	Ano
No	Oxi	Ne
Thank you	Euxaristo	Děkuji
You are welcome /Please	Parakalo	Prosím
Excuse me	Signomi	Promiňte
Coffee	Kafe	Kafe
Sweet	Gliko	Hodně cukru
Little sweet	Metrio	Trochu cukru
No sugar	Sketo	Bez cukru
I want one souvlaki	Thelo ena souvlaki	Chci jedno souvlaki
Chicken	Kotopoulo	Kuřecí
Pork	Xirino	Vepřové

9 SHRNU TÍ A DOPORU ČENÍ

Tématem práce byly problémy studentů ve střetu kultur při absolvování výměnných pobytů. Ačkoliv někteří z nich při vyplňování dotazníku přiznali, že vědí, co kulturní šok znamená, i tak se našlo menší procento těch, kteří o jevu kulturního šoku nemají vůbec ponětí. Paradoxem je, že tímto si projde každý, kdo cestuje do zahraničí a nejvíce si toho všimnou lidé, jež jedou do země s kompletně jinou kulturou a životním stylem. Během vyhodnocování odpovědí bylo zaznamenáno, že lidé, kteří absolvovali některý z delších pobytů tvrdí, že kulturní šok znají, ale že jím netrpěli. Ovšem touto fází si projdou všichni (výsledek je v rozporu s odbornou literaturou). Je možné, že se daní studenti velice dobře adaptují a jsou zvyklí na cestování a mají dobrou přípravu před cestou, ale ani jim se kulturní šok nemohl vyhnout. Pravděpodobnější verzí je to, že si zaměnili možné deprese, nevolnost či jiné příznaky kulturního šoku za pouhou depresi.

Díky vlastním zkušenostem a výsledkům šetření by autorka doporučila studentům se lépe připravovat na cesty, zjistit si co nejvíce informací o dané lokalitě a to ne pouze o místě, kam jedou studovat, nýbrž o městě i kultuře země. Pro usnadnění přípravy studentům na příjezd by mohl být univerzitami vytvořen informativní dokument se základními informacemi, jež studentovi usnadní ze začátku život. Díky tomuto rozhodnutí byla z dotazníku vytvořena šablona pro studentského průvodce. Autorka vytvořila daného průvodce speciálně pro univerzitu AEI Piraeus v Aténách. Daný průvodce může být použit jako inspirace pro jiné univerzity.

10 SEZNAM LITERATURY

[1] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

[2] JAFARI, J. (ed.) *Encyclopedia of tourism*. 1st ed. London: Routledge, 2000, xxxv, 683 s. ISBN 04-153-0890-9.

[3] Kalimera. *Kulturní šok , Přístup z Internetu: URL:*
http://www.kalimera.cz/kulturni_sok.html

[4] PRESNER, Lewis A. *Slovník mezinárodního podnikání*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1991, 303 s. ISBN 80-856-0573-2.

[5] EUROPEAN COMMISSION. *Erasmus+ Programme guide, Přístup z Internetu: URL:*
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

[6] ESN. *ESN Annual Report 2014/2015, Přístup z Internetu: URL:*
<http://esn.org/annual-report>

[7] ESN. *Find your ESN section, Přístup z Internetu: URL:* <http://esn.org/sections>

[8] ESN. *International Board, Přístup z Internetu: URL:* <http://esn.org/board>

[9] BUDDY HK. *What is ESN Buddy HK Přístup z Internetu: URL:*
<http://buddyhk.cz/?q=content/what-esn-bs-hk>

[10] VENCLOVÁ K., ŠTÝRSKÝ J. a ŠÍPEK J. *Multikulturní rozdíly návštěvníků: multikulturalismus jako problém, komunikace a etiketa v odlišném kulturním prostředí, interkulturní rozdíly a jejich překonávání v turismu*. Vyd. 1. Chrudim: Vodní zdroje Chrudim, 2013, 3 sv. (82, 26, 35 s.). ISBN 978-80-905154-8-2.

11 SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 - Pohlaví respondentů</i>	14
<i>Graf 2 - Věk respondentů.....</i>	14
<i>Graf 3 - Národnosti respondentů.....</i>	15
<i>Graf 4 - Úroveň vzdělání</i>	15
<i>Graf 5 - Studijní obor</i>	16
<i>Graf 6 - Absolvování výměnného programu</i>	17
<i>Graf 7 - Zdroje informací.....</i>	17
<i>Graf 8 - ESN sekce</i>	18
<i>Graf 9 - Nápomoc ESN výměnným studentům</i>	19
<i>Graf 10 - Nejdůležitější informace před odjezdem</i>	19
<i>Graf 11 - Nejméně důležité informace před odjezdem</i>	20
<i>Graf 12 - Nejdůležitější informace po absolvování programu.....</i>	21
<i>Graf 13 - Nejméně důležité informace po absolvování pobytu.....</i>	21
<i>Graf 14 - Zažili jste kulturní šok?.....</i>	22
<i>Graf 15 - Destinace výměnného pobytu.....</i>	24

12 PŘÍLOHA

12.1 Seznam obrázků

Obr. 1 - Greek flag, Wikipedia

Obr. 2 - Location of Greece, wikipedia

Obr. 3 - Cape Sunion. Author

Obr. 4 - Mykonos island. Author

Obr. 5 - Carnival in Patra. Author

Obr. 6 - Historical city of Mycenae. Author

Obr. 7 - Delphi. Author

Obr. 8 - Thessaloniki city, Karolína Krzáková

Obr. 9 - Thessaloniki tower. Karolína Krzáková

Obr. 10 - Santorini island. Karolína Krzáková

Obr. 11 - Zakynthos island, Navagio beach. Henrique Martins

Obr. 12 - Meteora. Henrique Martins

Obr. 13 - Gemista. Author

Obr. 14 - Musaka. Author

Obr. 15 - Souvlaki. <http://www.greek-recipe.com/>

Obr. 16 - Greek salad. <http://www.ellinongeyseis.gr/>

Obr. 17 - Transportation card. Author

Obr. 18 - Map of metro.stasy.gr

Obr. 19 - Greek student ID. Author

Obr. 20 - Syntagma square. Author

Obr. 21 - Panathenaic stadium. Henrique Martins

Obr. 22 - Zeus temple. Author

Obr. 23 - Olympic stadium OAKA. Author

Obr. 24 - Acropolis. Henrique Martins

Obr. 25 Student restaurant in Kritis street. Google maps

12.2 Dotazník

11/9/2015

Problems in intercultural communication

Problems in intercultural communication***Required****1. Gender ****Mark only one oval.* Female Male**2. Age *****3. Nationality *****4. Which level of studies are you at? ****Mark only one oval.* Bachelor Master PhD**5. What is your field of studies? ****Mark only one oval.* Business Administration Accounting and finances Management Tourism Art IT Engineering Economics Philosophy Sociology Education Other: _____https://docs.google.com/forms/d/1BvGhF739qx_YerjJGA6sEpt67V2rg8oB-NKVTyk7Ny4/printform

11/9/2015

Problems in intercultural communication

6. Have you taken part in an exchange program? **Mark only one oval.*

- Yes
 Not yet

7. Were you searching any information about your destination before arrival? *

If you are going to do your exchange program, are you searching now?

Mark only one oval.

- Yes
 No

8. If yes, what was/is your source?*Mark only one oval.*

- former exchange students
 home university
 host university
 tourist guides
 official websites
 students from host university
 Other:

9. Is there any ESN section or similar organisation? **Mark only one oval.*

- Yes
 No

10. Do you think that organisation like this is helping students to adapt better and faster to their new environment? **Mark only one oval.*

- Yes
 No

11. If yes, did someone from the organisation contact you before your arrival?*Mark only one oval.*

- Yes
 No

11/9/2015

Problems in intercultural communication

12. Before leaving for your exchange, which of this information was/is the most important for you? **Tick all that apply.*

- Accomodation
- Transportation
- Culture
- Nightlife
- Shopping
- Travelling
- Sports
- University information
- Restaurants and cafes
- Other: _____

13. And which of this information was/is the least important for you? **Tick all that apply.*

- Accomodation
- Transportation
- Culture
- Nighlife
- Shopping
- Travelling
- Sports
- University information
- Restaurants and cafes
- Other: _____

https://docs.google.com/forms/d/1BvGhF739qx_YerjJGA6sEpt67V2rg8oB-NKVTyk7Ny4/printform

11/9/2015

Problems in intercultural communication

14. After completing your exchange experience what kind of information you think is the most important before arrival?*Tick all that apply.*

- Accomodation
- Transportation
- Culture
- Nightlife
- Shopping
- Travelling
- Sports
- University information
- Restaurants and cafes
- Other:

15. And which information you consider to be completely useless before going for exchange program?*Tick all that apply.*

- Accomodation
- Transportation
- Culture
- Nightlife
- Shopping
- Travelling
- Sports
- University information
- Restaurants and cafes
- Other:

16. Do you know what is the culture shock? *

11/9/2015

Problems in intercultural communication

17. Have you experienced "the culture shock"? *

Mark only one oval.

Yes

No

18. If yes, how did you deal with it?

.....

.....

.....

.....

19. Which country did you choose for your exchange program? *

.....

20. Which University did you choose? *

.....

21. Why did you choose this country for your exchange? *

.....

.....

.....

.....

Powered by

12.3 Zadání práce

Univerzita Hradec Králové
Faculty of Informatics and Management
Akademický rok: 2015/2016

Studijní program: Economics and Management
Forma: Full-time
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - anglický jazyk
(mcr-p-a)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Kubínová Tereza	17.listopadu 1185, Mladá Boleslav - Mladá Boleslav II	11001192

TÉMA ČESKY:

Problémy interkulturní komunikace

TÉMA ANGLICKY:

Problems in cross-cultural communication

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. Alena Josefová - KAL

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

1. Úvod
2. Metodologie práce, cíl práce
3. Kulturní šok
4. Stereotypy
5. Výměnný program ERASMUS+
6. ESN
7. Dotazníkové šetření
8. Studentský průvodce
9. Shrnutí a doporučení
10. Seznam literatury a dalších zdrojů
11. Přílohy
12. Zadání práce

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

[1] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

[2] EUROPEAN COMMISSION. Erasmus+ Programme guide, Přístup z Internetu: URL: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

[3] ESN. ESN Annual Report 2014/2015, Přístup z Internetu: URL: <http://esn.org/annual-report>

[4] VENCLOVÁ K., ŠTÝRSKÝ J. a ŠÍPEK J. Multikulturní rozdíly návštěvníků: multikulturalismus jako problém, komunikace a etiketa v odlišném kulturním prostředí, interkulturní rozdíly a jejich překonávání v turismu. Vyd. 1. Chrudim: Vodní zdroje Chrudim, 2013, 3 sv. (82, 26, 35 s.). ISBN 978-80-905154-8-2.

Podpis studenta:

Datum: 3.11.15

Podpis vedoucího práce:

Datum: 3.11.15